

CDRI-Cambodia's Leading Independent Development Policy Research Institute

រលាយការសន្ទឹៗស្គីពីសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុថា

Flash Report on the Cambodian Economy

តុសា ២០០៨ / October 2008

សាំ១ ច័ន្ទមាឡ / Saing Chan Hang នាន់ ជាលីស / Phann Dalis ចុន ជួរណា / Pon Dorina

បកប្រែដោយ: យុ សិន្និខ្មែ សិច នួច ជាខ្មែញ្មើ

ភ្នំពេញ កម្ពុជា Phnom Penh, Cambodia

TO SUBSCRIBE, PLEASE CONTACT:

តារមតុស្រាយតារាខសំខាន់ៗ

នៅត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៨ អនុមតិវិនិយោគគិតជាទ្រព្យសកម្មជាប់លាប់
ក្នុងវិស័យកាត់ដេរកើន ១៣% ដល់ ៤៧,៨លានដុល្លារ ធ្យេបនឹងត្រីមាស
មុនត្រឹម ៤២,៣លានដុល្លារ ។ ធ្យេបនឹងត្រីមាសទី២ ឆ្នាំ២០០៧ វ៉ាកើន
៩៧% ។ ប្រទេសចិន នៅតែជាវិនិយោគិននាំមុខគេក្នុងវិស័យកាត់ដេរនៅ
កម្ពុជា ដោយរួមចំនែកបាន ៣៨% នៃអនុមតិវិនិយោគសរុប ។

នៅខែកក្កដា ២០០៨ ចំនួនភ្ញៀវសរុបមកដល់កម្ពុជា គឺ ១៤៤.២២៣នាក់ រឺ កើនឡើង ១០% ធ្យើបនឹងខែមុន ។ ចំនួនភ្ញៀវមកសំរាកលំហែកើន ១៦% ដល់ ១២៨.៥៤២នាក់ រីឯ ភ្ញៀវមកធ្វើជំនួញកើន ៣.៤% ។

នៅខែឧសភា ២០០៨ តំលៃអនុមតិគំរោងសាងសង់នៅភ្នំពេញធ្លាក់ចុះ ៨៦% ធ្យើបនឹងខែមុន មកត្រឹម ១៤,៣លានដុល្លារ ។ តំលៃគំរោងសាង សង់ផ្ទះល្វែងថយចុះ ៧៧% មកត្រឹម ៦,៧លានដុល្លារ ហើយតំលៃគំរោង សាងសង់ភូមិគ្រី៖ និងផ្ទះ ថយចុះ ៧៦% មកត្រឹម ៣,២លានដុល្លារ ។

នៅខែកញ្ញា ២០០៨ សាំង និងម៉ាស៊ូត លក់ថ្លៃជាមធ្យម ៥០៦៣រ្យេល/ លីត្រ និង ៥១៣២រ្យេល/លីត្រ ។ ធ្យេបនឹងខែមុន សាំង និងម៉ាស៊ូត ចុះថ្លៃ ៧.១% និង ៧.៤% ។ ទោះយ៉ាងនេះក្ដី ក្នុងប៉ុន្មានខែថ្មីៗនេះ ថ្លៃថាមពល នៅទីផ្សារកម្ពុជា ថយចុះយឺតជាខ្លាំង ធ្យេបនឹងថ្លៃនៅទីផ្សារអន្តរជាតិ ។

នៅខែមិថុនា ២០០៨ អត្រាការប្រាក់ជាមធ្យមលើបញ្ញើជារ្យេលក្នុងរយៈ ១២ខែ ផ្តល់ដោយ ២៥ធនាគារនៅកម្ពុជា គឺ ៧.២៦% រឺប្រហែលគ្នា នឹងអត្រាការប្រាក់កាលពីខែមុនដែរ ។ រីឯអត្រាការប្រាក់លើបញ្ញើជាដុល្លារ ក្នុងរយៈ១២ខែ គឺ ៥.៣២% រឺកើន ០.៣% ធ្យេបនឹងខែមុន ។

នៅខែកញ្ញា ២០០៨ ប្រាក់រ្យិលធ្លាក់ថ្លៃ ០.៣% ទល់នឹងប្រាក់ដុល្លារUS ដោយប្តូរបាន ៤១១៨.៧រៀល/ដុល្លារUS ។ ទល់នឹងប្រាក់បាតថៃ ប្រាក់ រ្យើលឡើងថ្លៃ ១.១% ដោយប្តូរបាន ១២០រៀល/បាត តែទល់នឹងប្រាក់ដុង វៀតណាម ប្រាក់រៀលនៅថេរ ដោយប្តូរបាន ២៥រៀល/១០០ដុង ។ ទន្ទឹម គ្នានេះ ថ្ងៃទំនិញតាមបណ្តាខេត្តជ្រើសរើសមួយចំនួនបានថយចុះបន្តិច ។

Highlights

This report pinpoints the economic indicators of Cambodia and its partners. It compares figures for the current months with earlier months in 2008 and 2007.

Fixed asset investment approvals for the garment sector rose by 13 percent, from USD42.3 m in the previous quarter to USD47.8 m in the second quarter of 2008. Approvals increased by 97 percent from the same quarter last year. China remained a dominant player in the garment sector with 38 percent of total approvals.

In July 2008, the number of tourist arrivals totalled 144,223, an increase of 10 percent from the preceding month. Holiday arrivals surged by 16 percent, reaching 128,542, while business arrivals rose by 3.4 percent.

In May 2008, Phnom Penh construction approvals fell by 86 percent from a month earlier, to USD14.3 m. Flat construction decreased by 77 percent to USD6.7 m, while villas and houses construction were down by 76 percent to USD3.2 m.

In September, gasoline sold at an average of 5063 riels/ ℓ and diesel at 5132 riels/ ℓ . Compared with the previous month, gasoline and diesel prices declined by 7.1 percent and 7.4 percent, respectively. The decline of energy prices in Cambodian market has been markedly slower than those in the international market during recent months.

In June, the 12-month riel deposit rate provided by 25 banks in Cambodia averaged 7.26 percent, nearly the same as in the previous month. The 12-month dollar deposit rate was 5.32 percent, 0.3 percent higher than that of the previous month.

In September, the riel depreciated by 0.3 percent against the US dollar, trading at 4118.7. Against the Thai baht, the riel was up by 1.1 percent, exchanging at 120 riels/baht. The riel was stable against the Vietnamese dong at 25 per 100 dong. During the same month, prices of most selected provincial goods were down slightly.

នៅខែកក្ដដា ២០០៨ រូបិយវត្ថុទូទៅ (M2) នៅថេរត្រឹម ១២.៧០៧ពាន់ លានរ្យេលដដែល ។ ប្រាក់រ្យេលចរាចរកើន ៣.២% ដល់ ២៤២៤.២ពាន់ លានរ្យេល ។ ទន្ទឹមគ្នានេះ ប្រាក់បញ្ចើជារ្យេលថយចុះ ១៣% មកត្រឹម ២៣៣.៣ពាន់លានរ្យេល ហើយប្រាក់បញ្ចើជារូបិយវត្ថុបរទេស ថយចុះ ០.៣% មកត្រឹម ១០.០៤៩.៥ពាន់លានរ្យេល ។

នៅខែមិថុនា ២០០៨ ការនាំចេញសរុបថយចុះ ៨៥% ផ្យើបនឹងខែមុន មកត្រឹម ៤៦.៧លានដុល្លារ ដោយសារការនាំចេញខាងកាត់ដេរ ថយចុះ ៩០% មកត្រឹម ២៦,០លានដុល្លារ ។ ការនាំចូលសរុបក៏ធ្លាក់ចុះ ៥.៥% ផងដែរ មកត្រឹម ១៤៩៩.៣ពាន់លានរៀល ។

នៅខែឧសភា ២០០៨ អតិរេកថវិកាចរន្ត គឺ ១៣១.៣ពាន់លានរ្យេល រឹ ធ្លាក់ចុះ ៥០% ធ្យេបនឹងខែមុន ។ ក្នុងនេះចំនូលកើន ៦,៦% ដល់ ៥០២.៤ ពាន់លានរ្យេល រីឯចំនាយកើន ១១០% ដល់ ៣៧១.០ពាន់លានរ្យេល ។

នៅខែសីហា ២០០៨ អតិជរណានៅតំបន់ខុស្សាហកម្មទាំងបី បានថយចុះ ច្បើបនឹងខែមុន ។ អត្រាអតិជរណាពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំគឺ ៥,៦% នៅUS. ៤.១% នៅតំបន់អ៊ីរ៉ូ និង ២.៣% នៅជប៉ុន ។ ដូចគ្នាដែរ ទំនិញប្រើប្រាស់ គ្រប់មុខនៅចិនបានឡើងថ្លៃ ៤.៩% ប៉ុន្តែអត្រានេះនៅទាបជាងខែមុន (៦.៣%) ។ អត្រាអតិជរណាប្រចាំឆ្នាំនៅហុងកុង គឺ ៤.៦% និង កូរ៉េខាងត្បូង ៥.៦% ។ ទំនិញប្រើប្រាស់នៅម៉ាឡេស៊ីឡើងថ្លៃ ៨.៥% រីឯអតិជរណានៅថៃ និង សិង្ហបុរី គឺ ៦.៤% ដូចគ្នា ។

នៅខែសីហា ២០០៨ ប្រេងឆាបន្តធ្លាក់ថ្លៃ រីឯ ពោត និងសំណ្ដែកស្យេង បន្តឡើងថ្លៃ ។ នៅទីផ្សារអន្តរជាតិ ប្រេងឆាបនធ្លាក់ថ្លៃ ៤.៥% មកត្រឹម ៩៧៥.៧ដុល្លារ/តោន រីឯសំណ្ដែកស្យេងបានឡើងថ្លៃ ៣.១%ដល់ ៥៤៨,៣ ដុល្លារ/តោន និងពោតបានឡើងថ្លៃ ៥.៨% ដល់ ២៥៨.៨ដុល្លារ/តោន ។ ប្រេងឆៅ សាំង និង ម៉ាស៊ូត បានធ្លាក់ថ្លៃគួរកត់ឱ្យសំគាល់ ។ ថ្លៃប្រេងឆៅ លក់ដល់ដៃរបស់ OPEC គឺ ១១៤ដុល្លារ/ធុង រឺធ្លាក់ថ្លៃ ១៤% ធ្យេបនឹង ខែមុន ។ សាំង និង ម៉ាស៊ូត លក់ថ្លៃ ៧៧សេន/លីត្រុ និង ៨៥សេន/លីត្រុ។

Liquidity (M2) remained stable at KHR12,707 bn in July. Riels in circulation increased by 3.2 percent to KHR2424.2 bn. During the same period, riel deposits fell by 13 percent to KHR233.3 bn and foreign currency deposits dropped by 0.3 percent to KHR10,049.5 bn.

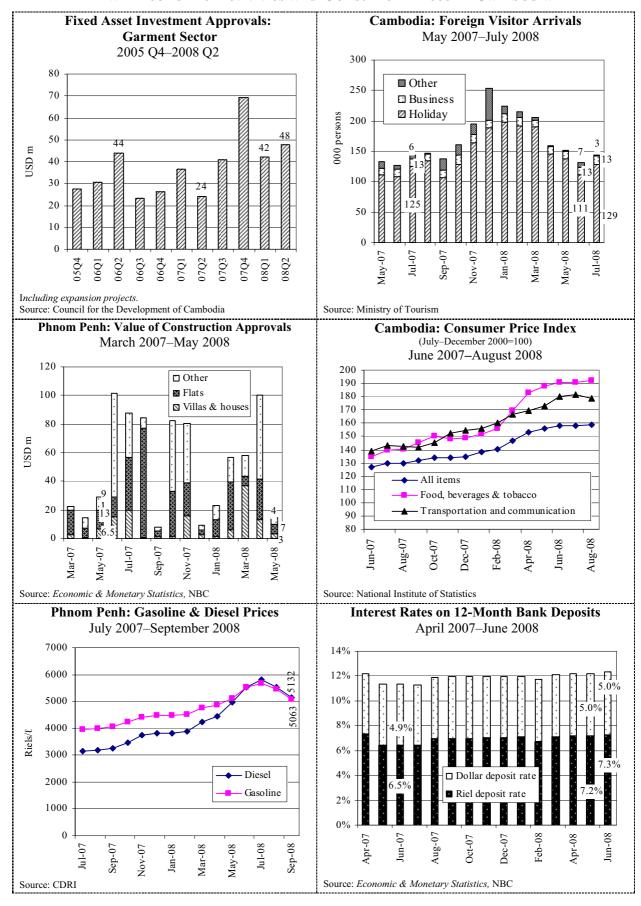
In June, total exports dropped by 85 percent from the previous month, to USD46.7 m. The decline was due to the 90 percent fall of garment exports, which totalled USD26.0 m. Total imports were also down, by 5.5 percent to KHR1499.3 bn.

In May, the current budget surplus was KHR131.3 bn down by 50 percent from a month earlier. Revenues and expenditures were KHR502.4 bn and KHR371.0 bn, surging by 6.6 percent and 110 percent, respectively, from the preceding month.

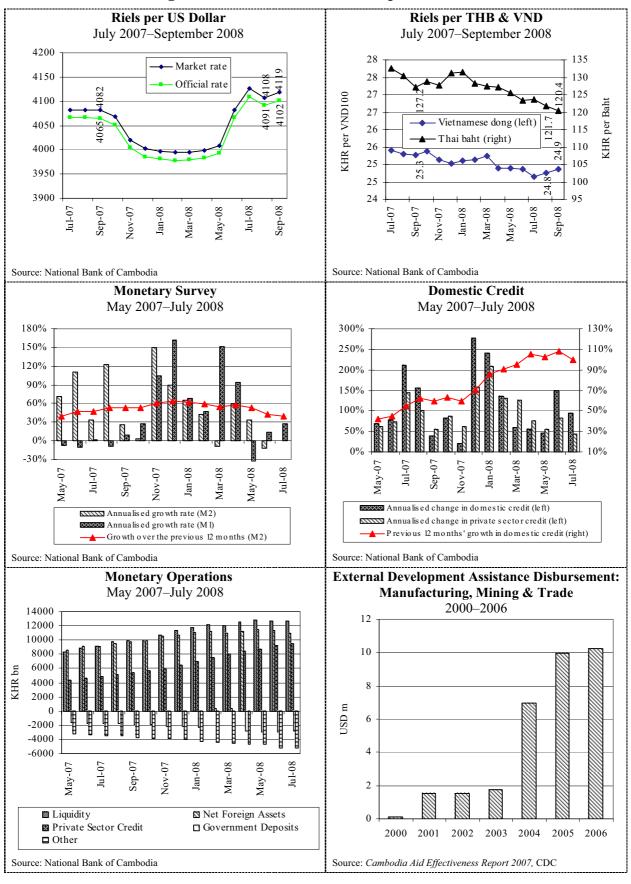
In August, inflation rates in the three industrialised regions were lower than those of the preceding month. Year-on-year inflation in the US was 5.6 percent, in the Euro zone 4.1 percent and in Japan 2.3 percent. Likewise, overall consumer prices in China were up 4.9 percent, less than the 6.3 percent of the previous month. Hong Kong's annual inflation was 4.6 percent and South Korea's 5.6 percent. Consumer prices in Malaysia were up by 8.5 percent, while in both Thailand and Singapore inflations were 6.4 percent.

In August, the price of palm oil continued to fall, while maize and soybean prices kept increasing. Palm oil's price in international markets decreased by 4.5 percent to USD975.7/tonne, while the price of soybean was up by 3.1 percent to USD548.3/tonne, and price of maize by 5.8 percent to USD258.8/tonne. Crude oil, gasoline and diesel prices showed a marked decline. The OPEC spot for crude oil was USD114/barrel, a fall of 14 percent from the previous month. Gasoline and diesel traded at US 77 cents/ ℓ and US 85 cents/ ℓ .

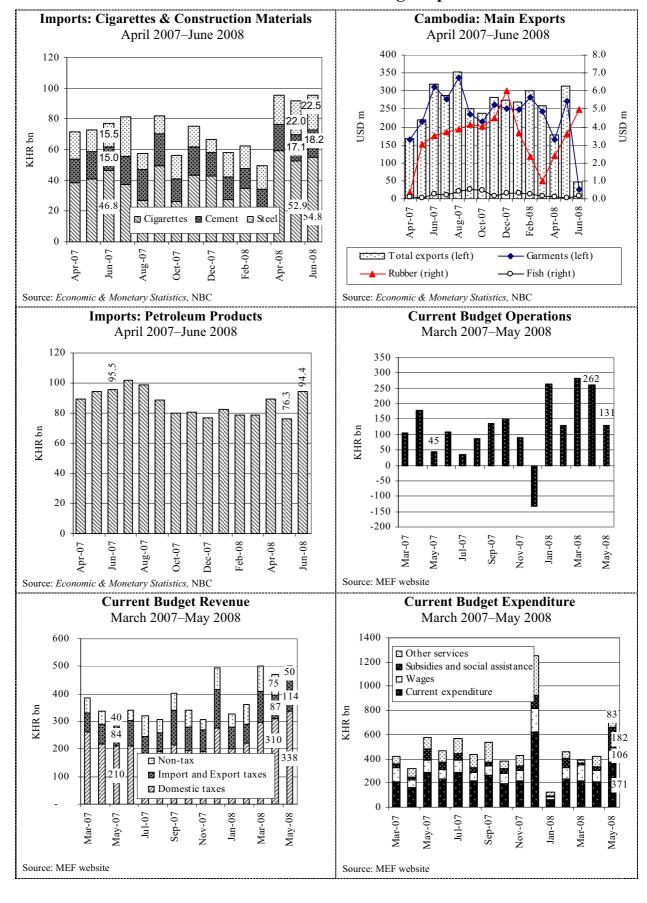
សតម្លូតាពសេដ្ឋតិច្ចសំខាស់ៗ សិច ថ្លៃងំសិញសៅតម្លូខា Main Economic Activities and Consumer Prices in Cambodia

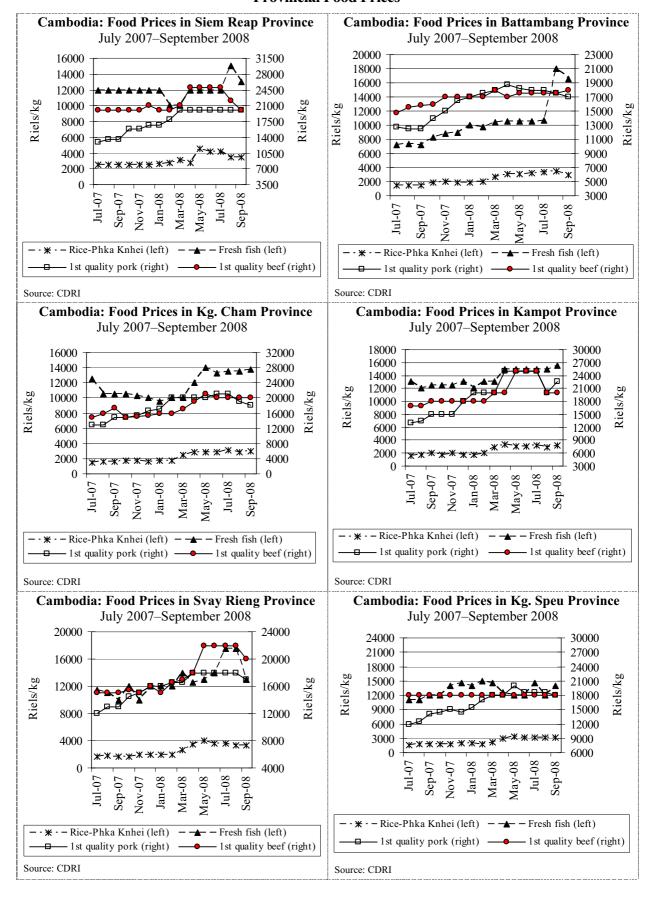
ស្ថាននាពអគ្រាម្នូរប្រាត់ និច ខិត្តយអនិចខ្លាន់ពីត្រៅប្រនេស Exchange Rates and External Development Assistance

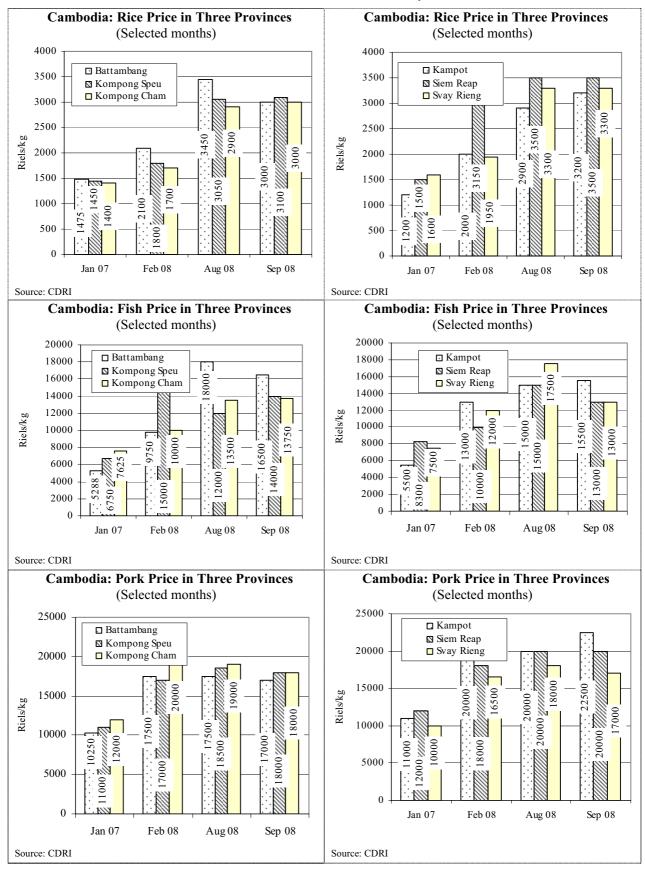
ពាណិទូតម្ចូត្រៅប្រធេស និ១ តារអនុទត្តថទិតាខាតិ External Trade and National Budget Operations

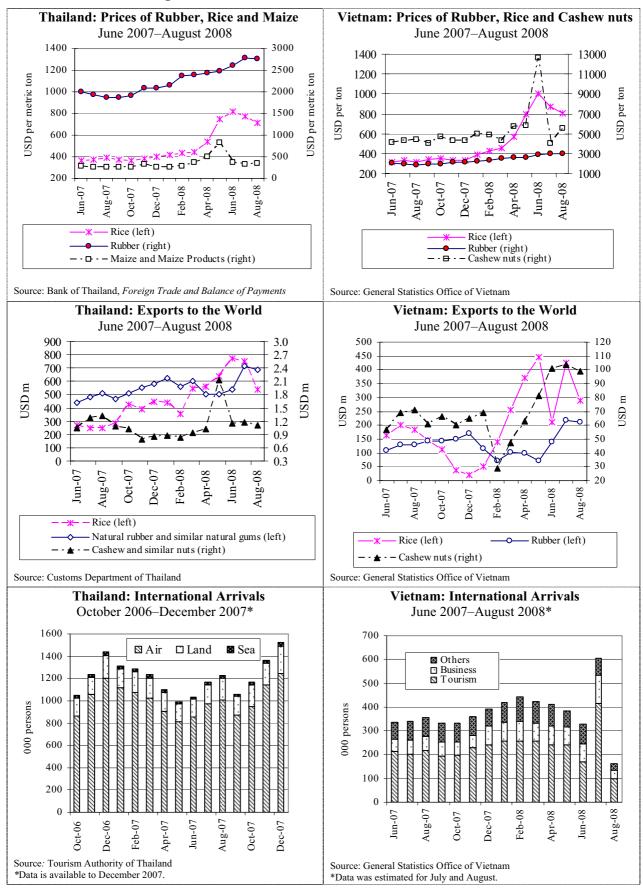
දීසු ශිබ් භූතා පැවසු සු වූ පැවස සහ සූ එා Provincial Food Prices

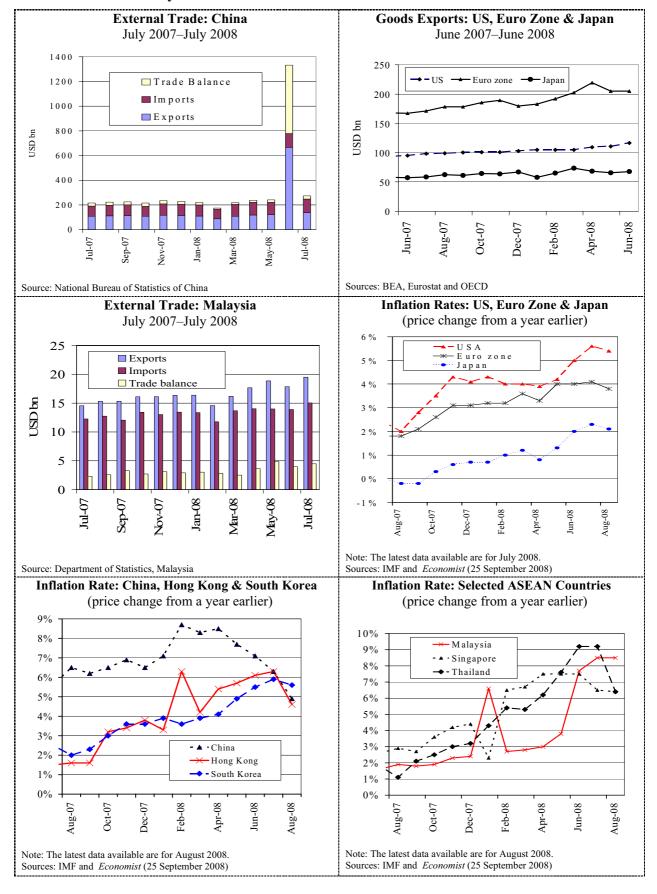
ថ្លៃនំសិញគាមខេត្តត្ថូ១ម្រនេសតម្លុខា: គាមម្ខុខនំសិញ Provincial Goods Prices in Cambodia by Products

ត់ស៊ីស៊ិញ តារសំខេញ សិ១ ចំនួននេសចរអន្ត ខោតិនេត្ត១ប្រនេស៩ រ៉ើនគ្លូរបស់តម្លុខា Goods Prices, Exports and International Tourist Arrivals to Partners of Cambodia

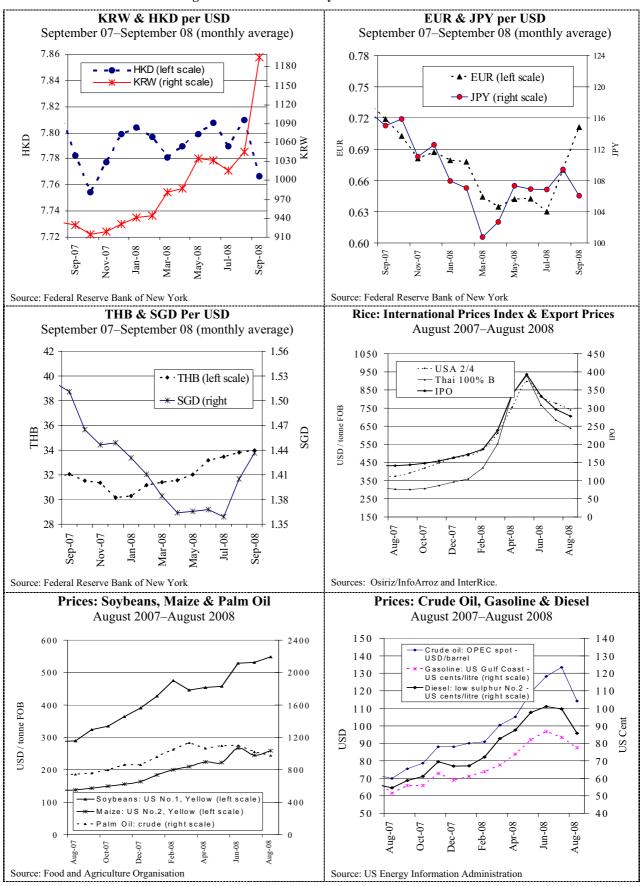

សតម្លូតាពេសដ្ឋតិច្ច និច ស្ថាននាពអគ្រាអតិដរណាសៃមណ្តាប្រធេសថាវិដត្តរបស់ឥម្លូថា Economic Activity and Inflation Rates of Selected Economic Partners of Cambodia

អង្រាម្ពូរប្រាត់ សិ១ ស្ថានភាពតំលៃធំសិញលើធីផ្សារអន្តរថាតិ

Exchange Rates and Commodity Prices in World Markets

ព័ត៌មានអេដ្ឋតិច្ច Economic News

ព័ត៌មានសេដ្ឋក៏ចូសំខាន់ៗ:

រដ្ឋាភិបាលព្រួយបារម្ភពីការបិទរោងចក្រកាត់ដេរជាច្រើន:

ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរកម្ពុជាអាចជួបឧបសគ្គយ៉ាងធំ ពីព្រោះមានរោងចក្រ ជាច្រើនបានបិទទ្វារ ហើយរឿងនេះបានប៉ះពាល់យ៉ាងខ្លាំងដល់ផលិតកម្ និងសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា ។ ការបិទរោងចក្រកាត់ដេរ បណ្តាលជាសំខាន់មកពី កម្មករបានធ្វើបាតុកម្មច្រើនលើកពេក ដែលធ្វើឱ្យម្ចាស់រោងចក្រគ្មានជំរើស អ្វីផ្សេងក្រៅពីការបិទរោងចក្រ ។ លោក ជាតិ ខេមរា មន្ត្រីជាន់ខ្ពស់ខាង ពលកម្មនៃ សមាគមរោងចក្រកាត់ដេរកម្ពុជា (GMAC) បានបញ្ជាក់ថា ៉ក្នុងឆ្នាំនេះ ចាប់ពីខែមករា ដល់កក្កដា សមាជិក GMAC ចំនួន ៩ រោងចក្រ បានបិទទ្វារដោយសារមូលហេតុជាច្រើន ដូចជា ការទាមទារប្រាក់ខែខ្ពស់ ពីសំណាក់កម្មករ និងការមិនអាចបំពេញបានតាមការទាមទារ ។ មកទល់ ខែកក្កដា ២០០៨ ក្លុដកម្មមានរហូតដល់ ៧៩ដង ដែលច្រើនគរឱ្យបារមួ បើធ្យេបនឹងពេញមួយឆ្នាំមុនដែលមានត្រឹមតែ ៨០ដង ។ ទាក់ទងនឹង វិធានការដែលរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ចេញ ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាដែលធ្វើឱ្យ កម្មករជាច្រើននាក់បាត់បង់ការងារ លោក ខេមរា បានលើកថា "អាជ្ញាធរ គ្រោងបង្កើតច្បាប់ថ្មីស្តីពីអង្គការសហជីព ។ រដ្ឋាភិបាលកំពុងខិតខំកែលំអ មធ្យោបាយប្រាស្រ័យទាក់ទងរវាងមន្ត្រីក្រុមហ៊ុន និងសហជីព ព្រមទាំង ជំរុញឱ្យមានគំរោងវិនិយោគថ្លីៗឡេត ។ ឧស្សាហកម្មកាត់ដេរក៏កំពុងខិតខំ ស្វែងរកទីផ្សារថ្មី១សំរាប់ផលិតផលកម្ពុជា ដើម្បីអាចរកចំនួលជារូបិយវត្ថ បរទេសបានច្រើន ។ នៅកម្ពុជា មានកម្មករជិត ៣៥០.០០០នាក់ កំពុង ធ្វើការក្នុងរោងចក្រកាត់ដេរនាបច្ចុប្បន្ន ។ (ប្រភព: Fibre2Fashion)

Economic News Highlights:

Government shows concern over shutdowns in garment units: The apparel industry of Cambodia is under threat of running into deep trouble as many factories are pulling their shutters down, which is affecting production and thereby the economy of the country. The main reason for the closure of garment companies is innumerable strikes of workers, leaving owners no option other than shutting their units. Mr Cheat Khemara, senior labour officer, Garment Manufacturers Association of Cambodia (GMAC) stated: "This year from January to July, nine member factories of GMAC have closed down. There are various reasons which have led to the closure, which include workers demanding high wages and unfulfilled demands. Till July 2008 there have been almost 79 strikes, which is alarming when compared to full last year's total of 80." When asked what steps the government is taking to overcome this situation, which has left large number of workers unemployed, Mr Khemara asserted: "The authorities are planning to establish new laws concerning union organisations. The government is making efforts to improve the means of communication between company officials and the unions and encourage new investment plans." The senior labour officer further divulged, "The garment industry is also making efforts to explore new markets for Cambodian products so that it can earn large amounts of foreign currency". There are nearly 350,000 workers associated with the garment industry nationwide. (Source: Fibre2Fashion)

Links to other economic news:

1. "Peace, prosperity revive dream of connecting Asia by rail"

(http://afp.google.com/article/ALeqM5gn_z <u>E7TVpQMzMAj1Iiyp2u1nAiHQ</u>)